

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στο Γυμνάσιο

Τρόπος εξέτασης στις ανακεφαλαιωτικές
(προαγωγικές & απολυτήριες) εξετάσεις
(3ωρη συνεξέταση)

Διαγραμματική παρουσίαση

Υπεύθυνος σύνταξης:

Χαράλαμπος Κωνσταντέλλιας charkon@sch.gr

Σύμβουλος Εκπαίδευσης Φιλολόγων

Δ.Δ.Ε. Κυκλάδων

Ιστολόγιο: <https://blogs.sch.gr/charkon>

Οκτώβριος 2024

Αξιολόγηση μαθητών στο Γυμνάσιο

(Γενικά)

Περιεχόμενα

1. Ομάδες μαθημάτων στο Γυμνάσιο

2. Αξιολόγηση μαθητών στα τετράμηνα (γενικά)

3. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία
Τρόπος εξέτασης

(Στις ανακεφαλαιωτικές [προαγωγικές και απολυτήριες] εξετάσεις)

Ομάδες μαθημάτων στο Γυμνάσιο

(Ν. 4692/2000, άρθρο 4, § 1 - Ν. 4876/2021, άρθρο 122)

Ομάδα Α΄

(Εξετάζονται γραπτώς στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις
- Υποχρεωτικά «μία τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης στο πρώτο
τετράμηνο και μία στο δεύτερο» [Υ.ΠΑΙ.Θ. 165769/Δ2/17-12-2021])

- **Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία**
 - Γλωσσική Διδασκαλία
 - Νεοελληνική Λογοτεχνία
- **Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία**
 - Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
 - Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση
- **Ιστορία**
- **Μαθηματικά**
- **Φυσική**
- **Βιολογία**
- **Αγγλικά**

Ομάδες μαθημάτων στο Γυμνάσιο

(Ν. 4692/2000, άρθρο 4, § 1 - Ν. 4876/2021, άρθρο 122)

Ομάδα Β΄

(Δεν εξετάζονται **γραπτώς** στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις.

- Υποχρεωτικά «**μία τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης στο πρώτο τετράμηνο και μία στο δεύτερο**»

[Υ.ΠΑΙ.Θ. 165769/Δ2/17-12-2021]

- Γεωλογία – Γεωγραφία
- Χημεία
- Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή
- Θρησκευτικά
- Δεύτερη ξένη γλώσσα
- Τεχνολογία - Πληροφορική
- Οικιακή Οικονομία

Ομάδα Γ΄

(Δεν εξετάζονται **γραπτώς** στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις. – **Καμία** τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης [Ν. 4823, άρθρο 86, § 3])

- Μουσική – Καλλιτεχνικά
- Φυσική Αγωγή
- Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Αξιολόγηση μαθητών στο **Γυμνάσιο** στα τετράμηνα [1]

N. 4823/2021, άρθρο 86, §1
(Αντικαθιστά το άρθρο 3 του Π.Δ. 126/2016.)

Για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών **Γυμνασίου** στα **τετράμηνα** συνεκτιμώνται τα παρακάτω κριτήρια:

- α) Η συνολική **συμμετοχή** του μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία
- β) Οι **εργασίες** στο σχολείο, στο σπίτι, ατομικές ή ομαδικές
- γ) Οι **συνθετικές δημιουργικές** και οι **διαθεματικές** εργασίες, ατομικές ή ομαδικές

Αξιολόγηση μαθητών στο Γυμνάσιο στα τετράμηνα [2]

Ν. 4823/2021, άρθρο 86, §1
(Αντικαθιστά το άρθρο 3 του Π.Δ. 126/2016.)

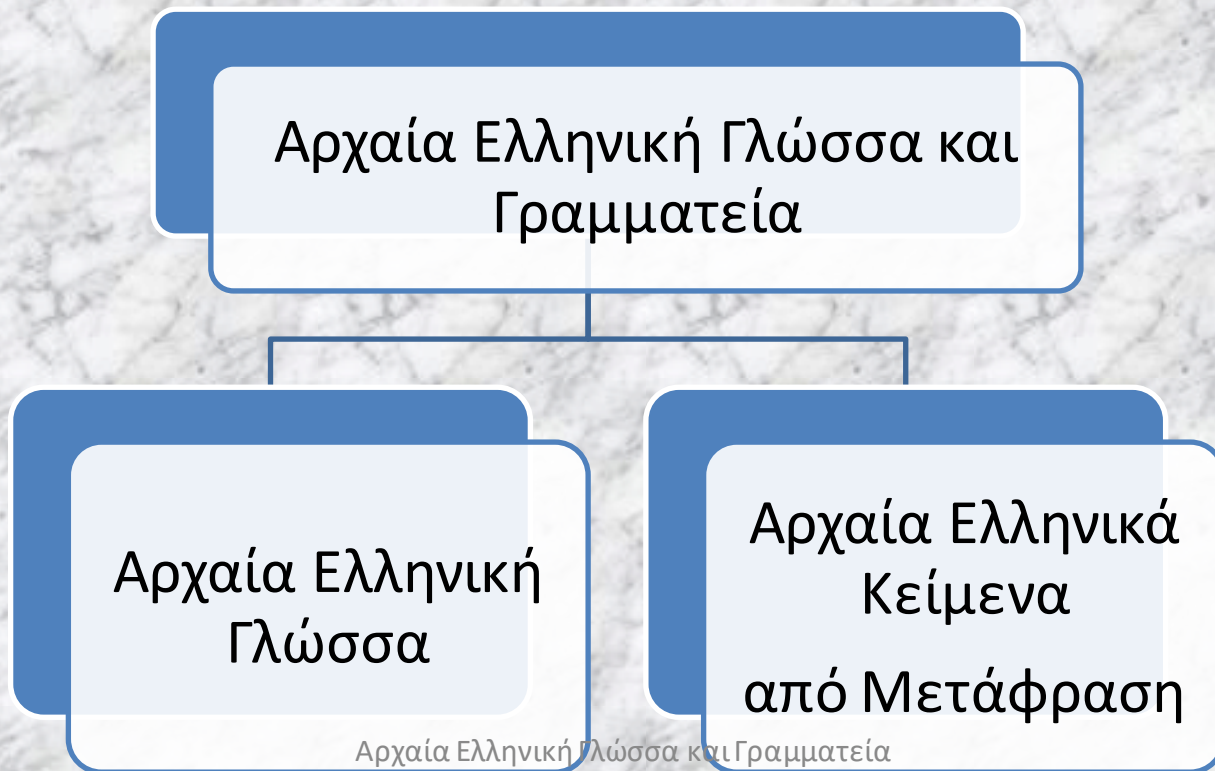
- δ) Οι τετραμηνιαίες δοκιμασίες αξιολόγησης
(Υποχρεωτικά στα μαθήματα των Ομάδων Α' και Β' «μία τετραμηνιαία δοκιμασία αξιολόγησης στο πρώτο τετράμηνο και μία στο δεύτερο» [Υ.ΠΑΙ.Θ. 165769/Δ2/17-12-2021] – Ο διδάσκων/Η διδάσκουσα **επιλέγει** τον τρόπο διεξαγωγής της αξιολόγησης.)
 - Ωριαίες γραπτές δοκιμασίες
(Με προειδοποίηση σε ανακεφαλαίωση / Χωρίς προειδοποίηση στο μάθημα της ημέρας / με τους γνωστούς περιορισμούς: 1 την ημέρα / 3 την εβδομάδα)
 - Ανάθεση και υποβολή/παρουσίαση ατομικής ή ομαδικής συνθετικής δημιουργικής ή διαθεματικής εργασίας
 - Αξιοποίηση του μοντέλου της ανεστραμμένης τάξης
- ε) Οι ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες
(Με ή χωρίς προειδοποίηση / Ο αριθμός και η συχνότητα στην κρίση των διδασκόντων) 6

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στο Γυμνάσιο

Τρόπος εξέτασης στις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις (συνεξέταση)

Με βάση την Υ.Α. 89611/Δ2/9-7-2020
(Φ.Ε.Κ. 3029, τχ. Β', 21-7-2020)

<https://blogs.sch.gr/charkon/2023/05/24/tropos-exetasis-stin-archaia-elliniki-glossa-kai-grammateia-gymnasiou>



Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στο Γυμνάσιο

Τρόπος εξέτασης στις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις (συνεξέταση)

Ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών:

Υ.Α. 21072^α/Δ2/ 28-2-2003

(Φ.Ε.Κ. 303/τχ. Β' /13-3-2003), σσ. 3808-3826

<https://blogs.sch.gr/charkon/2023/05/11/programma-spydon-archaias-ellinikis-glossas-kai-grammateias-gymnasioy>

[Δείτε και:

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια Πράξη» MIS: 295450

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε. Κ. Τ.)

Αθήνα 2011]

Οδηγίες διδασκαλίας 2024-2025:

114214/Δ2/2-10-2024

<https://blogs.sch.gr/charkon/2024/10/03/1120>

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στο Γυμνάσιο

Τρόπος εξέτασης στις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις

Εξεταστέα ύλη

(Π.Δ. 126/2016, άρθρο 5, § 4)

Η εξεταστέα ύλη:

- Είναι τα **2/3** της διδαχθείσας ύλης.
- Δεν μπορεί να είναι **λιγότερη από το μισό της διδακτέας.**
- **Κατατίθεται, εγκρίνεται** από τον Διευθυντή/τη Διευθύντρια.
- Γνωστοποιείται στους μαθητές/στις μαθήτριες **πέντε (5) μέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων.**
- **Καταγράφεται** στο Βιβλίο Διδασκόμενης Ύλης και **υπογράφεται** από τον εισηγητή-καθηγητή/την εισηγήτρια-καθηγήτρια.

[Θα ήταν καλό να αναρτάται στην **ιστοσελίδα** του σχολείου καθώς και στον **πίνακα ανακοινώσεων** του σχολείου.]

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στο Γυμνάσιο

Τρόπος εξέτασης στις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις (γενικά)

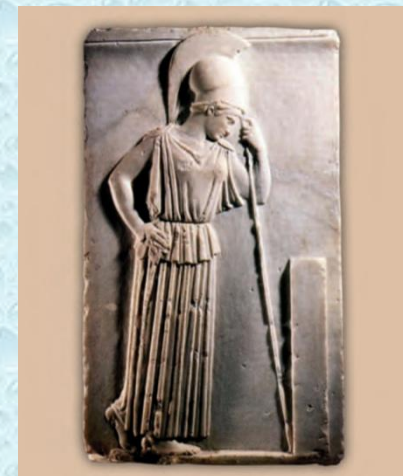
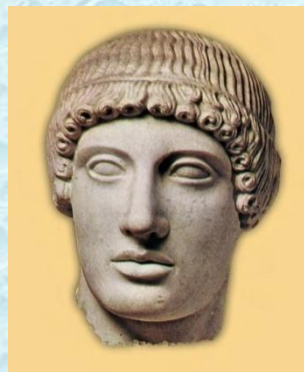
- Οι δύο κλάδοι εξετάζονται **την ίδια μέρα**.
- Η συνεξέταση διαρκεί **3 συνεχόμενες ώρες**.
- Τα θέματα δίνονται σε **ξεχωριστά φύλλα** για κάθε κλάδο στην αρχή της εξέτασης.
- Οι απαντήσεις επίσης γράφονται στα **ξεχωριστά φύλλα** αντίστοιχα.
- Αποδίδεται **διακριτός βαθμός** για κάθε κλάδο (στην **20βαθμη κλίμακα**).

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τρόπος εξέτασης (1)

Δίνονται:

- Γραπτό **κείμενο** φωτοτυπημένο (από τα **διδαγμένα**), χωρίς το εισαγωγικό σημείωμα ή τα γλωσσικά σχόλια του βιβλίου.
- **2 θέματα**



Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τρόπος εξέτασης (2)

Τα θέματα συνοπτικά:

**Όλα τα θέματα αντλούνται αποκλειστικά
από το κείμενο.**

1^ο Θέμα: Ερωτήσεις κατανόησης

[8 μονάδες]

2ο Θέμα:

(Λεξιλόγιο – Γραμματικοσυντακτική δομή του κειμένου)

[12 μονάδες]

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τρόπος εξέτασης (3)

1^ο Θέμα: Ερωτήσεις κατανόησης

2 υποερωτήματα [4+4 μονάδες]

Με τις ερωτήσεις κατανόησης ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών:

- να **εντοπίζουν** και να **παρουσιάζουν πληροφορίες** του κειμένου.
- να **ερμηνεύουν** σημεία του κειμένου αξιοποιώντας τη **λεξικογραμματική** του μορφή (λεξιλόγιο, γραμματική συντακτικό).

Στη Γ' τάξη: Το ένα υποερώτημα:

Μετάφραση αποσπάσματος (4-6 στίχων) του κειμένου.

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τρόπος εξέτασης (4)

2ο Θέμα:

(Λεξιλόγιο – Γραμματικοσυντακτική δομή του κειμένου)

3 υποερωτήματα **ισοδύναμα**:

- 1 **λεξιλόγιο** (4 μονάδες)
- 1 **γραμματική** (4 μονάδες)
- 1 **συντακτικό** (4 μονάδες)

Προσοχή!

Ερωτήματα
κλειστού τύπου

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τρόπος εξέτασης (5)

Με τις ερωτήσεις του 2^{ου} θέματος ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών:

Ως προς το **λεξιλόγιο**:

4 μονάδες

- να αναγνωρίζουν **σημασίες λέξεων** της αρχαίας ελληνικής και να τις **συνδέουν** με αντίστοιχες λέξεις της **νέας** ελληνικής.
- να διακρίνουν **συγγένειες** μεταξύ των λέξεων (ομόρριζες, παράγωγες, σύνθετες, συνώνυμες, αντώνυμες, παρώνυμες κ.λπ.).

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τρόπος εξέτασης (6)

Ως προς τη γραμματικοσυντακτική δομή του κειμένου:

Γραμματική: 4 μονάδες

Συντακτικό: 4 μονάδες

- να αναγνωρίζουν γραμματικούς και συντακτικούς όρους της πρότασης ή/και είδη προτάσεων.
- να μετασχηματίζουν όρους της πρότασης.

Τα παραπάνω (υποερωτήματα του 2^{ου} θέματος) ελέγχονται με **ερωτήματα κλειστού τύπου**:

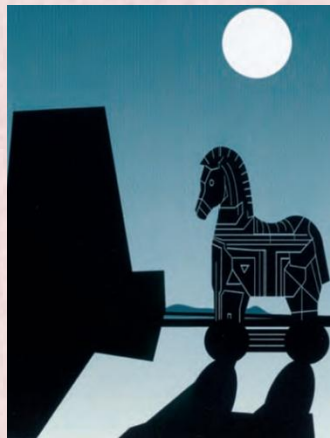
- αντιστοίχισης ή σύζευξης
- πολλαπλών επιλογών
- επιλογής Σωστού – Λάθους
- συμπλήρωσης κενών
- διάταξης/διαβάθμισης

Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (1)

Δίνονται:

- **Διδαγμένο κείμενο (20-30 στίχων) σε φωτοτυπία.**
- **3 θέματα**



Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (2)

Τα θέματα συνοπτικά:

Όλα τα θέματα αντλούνται αποκλειστικά
από το κείμενο.

1^ο Θέμα: Κατανόηση κειμένου

[8 μονάδες]

2^ο Θέμα: Δομή του κειμένου

[6 μονάδες]

3^ο Θέμα: Χαρακτηρισμός προσώπων – Στοιχεία
πολιτισμού

[6 μονάδες]

Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (3)

1^ο Θέμα: Κατανόηση κειμένου [1]

2 υποερωτήματα [4+4 μονάδες]

Ελέγχεται η ικανότητα των μαθητών/μαθητριών:

α) να εντοπίζουν στο κείμενο και να **παρουσιάζουν πληροφορίες**, όπως:

- τα πρόσωπα
- τον χώρο
- τον χρόνο
- το σκηνικό
- το κοινωνικό πλαίσιο
- το πρόβλημα που απασχολεί τα πρόσωπα, κατευθύνει τη δράση τους κ.τ.λ.

Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (4)

1^ο Θέμα: Κατανόηση κειμένου [2]

β) να αναγνωρίζουν τα βασικά θέματα ή τις ιδέες του κειμένου τεκμηριώνοντας την άποψή τους με στοιχεία του κειμένου ή/και με πληροφορίες από τα εισαγωγικά κείμενα και τα ερμηνευτικά σχόλια του διδακτικού βιβλίου.

Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (5)

2^ο Θέμα: Δομή του κειμένου

2 υποερωτήματα [3+3 μονάδες]

- α) Χωρισμός** σε μικρότερες **ενότητες** με κριτήρια αφηγηματικά ή θεματικά και απόδοση πλαγιότιτλων.
- β) Εντοπισμός και αξιολόγηση** του **ρόλου** των **εκφραστικών** τρόπων, **αφηγηματικής** και **περιγραφικής** τεχνικής:
- Οπτική της αφήγησης (πρωτοπρόσωπη, τριτοπρόσωπη, μικτή)
 - Διάλογος, μονόλογος, ειρωνεία, σχόλιο
 - Λειτουργία του χρόνου (προοικονομία, χρονικές αναδρομές, επιτάχυνση, επιβράδυνση)
 - Σχήματα λόγου (παρομοίωση, μεταφορά κ.ά.)

Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (6)

3^ο Θέμα: Χαρακτηρισμός προσώπων – Στοιχεία πολιτισμού

2 υποερωτήματα [3+3 μονάδες]

Οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται:

α) να χαρακτηρίζουν πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη:

- στάσεις
- σκέψεις
- δράσεις
- συναισθήματα
- αξίες
- ιδέες
- συμπεριφορά των προσώπων και αντίκτυπό της στα άλλα πρόσωπα

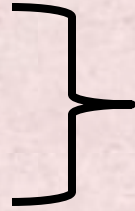
Β. Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από Μετάφραση

Τρόπος εξέτασης (7)

3^ο Θέμα: Χαρακτηρισμός προσώπων – Στοιχεία πολιτισμού

β)

- να βρίσκουν
- να ταξινομούν
- να αξιολογούν



στοιχεία πολιτισμού του κειμένου:

- θεσμούς
- ήθη και έθιμα
- αξίες
- ιδέες
- οικονομία
- υλικά αγαθά κ.ά.

- να **συνδέουν στοιχεία** του κειμένου με τη **σύγχρονη** πραγματικότητα.
- να **συγκρίνουν** ένα **παράλληλο** κείμενο με το **κύριο κείμενο** ως προς τις ιδέες, αξίες, στάσεις, συμπεριφορά προσώπων.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία στο Γυμνάσιο

Τρόπος εξέτασης στις ανακεφαλαιωτικές εξετάσεις (συνεξέταση)

Προσοχή!

Στα τετράμηνα:

- Κάθε κλάδος εξετάζεται **χωριστά** (όχι την ίδια μέρα), στην περίπτωση που επιλέξετε **ωριαία γραπτή δοκιμασία**. (Ν. 4823/2021, άρθρο 86, § 1)
- Τα θέματα είναι ανάλογα, **προσαρμοσμένα** στον **διαθέσιμο χρόνο**.

*Καλή δύναμη
και
επιτυχία
στο έργο σας!*

Χάρης Κωνσταντέλλιας